

Datum: 17 oktober 2024
Betreft: Input Begrotingsdebat VWS 23 oktober 2024

Geacht Kamerlid,

A.s. woensdag gaat u met de Minister in gesprek over de begroting van VWS. In de Kabinetsplannen staat dat dit Kabinet ‘...hecht eraan dat medewerkers in de zorg goed kunnen samenwerken met mantelzorgers en vrijwilligers, zodat zij samen meer kunnen betekenen voor de patiënt, waarbij de belastbaarheid van de mantelzorger niet uit het oog wordt verloren.’ Ook ik ben voorstander van een goede samenwerking. Echter, mijn vraag is welke concrete plannen dit nieuwe kabinet heeft om mantelzorgers te ondersteunen.

Zie mantelzorg als een integrale opgave en pak de regie

Mantelzorg als thema gaat breder dan zorg en ondersteuning. Het raakt aan studie, werk, sociale wetgeving en wonen. Mantelzorg verdient daarom een integrale visie vanuit dit Kabinet en regie op de verschillende beleidsterreinen die raken aan mantelzorg. Bij andere ministeries zoals SZW zien wij dat er stappen gezet worden om het mantelzorgvraagstuk goed mee te nemen. Bijvoorbeeld bij de nog te behandelen Participatiewet in balans. Echter, toch overweegt dit Kabinet een langstudeerboete wat juist nadelig kan uitpakken voor studenten die mantelzorg verlenen¹ Een integrale kijk op mantelzorg is dus hard nodig. Wetgeving van het ene ministerie moet namelijk niet leiden tot onbedoelde negatieve effecten op beleid van andere ministeries.

Wilt u de Minister vragen deze Kabinetsperiode regie te voeren op de volle breedte van de thema's die aan mantelzorg raken? En zodoende zorgdragen voor een integrale aanpak ten behoeve van mantelzorgers in de Kabinetsplannen?

Mantelzorgwoningen is eveneens een thema waar een integrale visie nodig is. Er is een groeiend aantal gemeenten dat met vooruitstrevend mantelzorgwoningen-beleid komt. Echter, de praktijk is dat op dit moment het op lokaal niveau ontbreekt aan een eenduidige toepassing van bestaande regelgeving. De kans om dit regelen is bij de aankomende Wet Versterking regie volkshuisvesting. Daarin kan opgenomen worden dat mantelzorgwoningen op eigen erf vergunningsvrij moet worden.

Wilt u de Minister vragen hierover de afstemming te zoeken met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening om tot een bindende maatregel te komen binnen de Wvrv omtrent mantelzorgwoningen?

¹ [Een boete voor de studerende jonge mantelzorger? - MantelzorgNL](#)

Investeer in preventie en respijt

Meer vragen van mantelzorgers in de zorg voor hun naaste leidt onvermijdelijk tot meer overbelaste mantelzorgers. We spreken nu al over een half miljoen overbelaste mantelzorgers. Voorzieningen zoals dagbesteding, huishoudelijke hulp en verschillende vormen van respijtzorg, zijn hard nodig als we nog meer van mantelzorgers vragen.

Wilt u de Minister vragen welke concrete plannen en investeringen dit Kabinet wil doen op het gebied van respijt en preventie? En hoe zij de rol van gemeenten daarin ziet, die elk hun eigen beleid maken?

Maatschappelijke waarde mantelzorg

We staan gezamenlijk voor de opgave om de zorg in Nederland houdbaar te houden. Als er meer van mantelzorgers gevraagd wordt, moet ook erkend worden dat zij meer tijd moeten vrijmaken en extra kosten zullen maken. Of zij maken de keuze minder te gaan werken om zodoende de zorg vol te houden. Dan stijgen juist de kosten voor de maatschappij.

Op dit moment vertegenwoordigt de inzet van mantelzorgers in uren en out-of-pocket kosten een waarde van 22 miljard euro. Klara Raiber heeft dit jaar in haar promotieonderzoek de gevolgen onderzocht voor loonontwikkeling en loopbaancarrière bij werkende mantelzorgers². Zij ervaren negatieve financiële consequenties bij het combineren van zorg en werk. Onlangs riep de Europese denktank Eurocarers op tot een eerlijke vergoeding voor de taken die mantelzorgers verrichten³

Wilt u de Minister vragen of zij erkent dat bij het steeds grotere beroep dat op mantelzorgers gedaan wordt, dit gepaard kan gaan met extra kosten die mantelzorgers maken? En wilt u vragen of de Minister bereid is met andere Ministers van Financiën en SZW hiernaar een onderzoek te starten om gevolgen inzichtelijk te krijgen en oplossingen te verkennen?

Wij wensen u veel succes bij uw inbreng.

Met vriendelijke groet,

Esther Hendriks,
Bestuurder MantelzorgNL

² [Mantelzorg zet rem op loon en carrière \(binnenlandsbestuur.nl\)](https://www.mantelzorg.nl/nl/onderzoek/mantelzorg-zet-rem-op-loon-en-carriere)

³ [A fair deal for carers – Eurocarers](https://www.eurocarers.eu/)